

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt 50 kr., egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasarnap kivételével.

A szerkesztésért felelős

Kutasi Imre

Kiadó a lapkiadósnak.

Szerkesztőség: Nagy-Várud-utca 2087. sz. GÁLL-HÁ. (emelet).
Kiszámlázás: Nagy-Várud-utca 2087. sz. GÁLL-HÁ. (földszint).
Hirdetéseket a legmérésre alkalmas arányítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

A vám enquéte.

Debreczen, július 20.

Ha annak az enquétenek, melyet a kereskedelemügyi miniszter az autonóm vámtarifa tárgyalására hitt egybe, semmi egyéb eredménye sem lenne, mint hogy Magyarországon oly kérdések egész sorával foglalkoznak, minőkkel a magyar közvélemény évtizedek óta nem foglalkozhatott, már ez magában véve is nem kicsinylendő eredmény. Állapotokat és viszonyokat tanulunk megismerni, melyeket eddig legfőleg miniszteri bureaukban és diplomáciai körökben tárgyaltak; közelebbről megismerkedünk a Magyarország és Ausztria közt való közgazdasági szövetség előnyeivel és hátrányaival és végre tisztába jövünk a felől, hogy Magyarország érdekében mit követelhetünk és miről mondhatunk le a nélkül, hogy ezt az érdeket sértenők.

Megtudjuk mindenekelőtt komoly államférfiak szájából, akik a legtisztább hazaszeretettel eltelve szolgálnak a nemzetnek, hogy nekünk vám háborút nem szabad provokálnunk és hogy az önálló vámterületet nem kell minden áron elvetnünk. Megtudjuk, hogy a magyar közgazdaság biztonságának nagyon érdekében áll, hogy a közös vámterületet fenntartsuk, de nem szabad feltétlenül ragaszkodnunk hozzá, hanem mezőgazdasági terményeink szabad forgalmának minden biztosítása mellett okvetlen gondoskodnunk kell arról

is, hogy törekvő fiatal iparunkat védjük s olyan előnyöket nyújtsunk neki, melyek élet- és versenyképessé teszik. Hogy világosan beszéljünk, magyar ipart kell teremtenünk, hogy mezőgazdasági termelésünkre vonatkozólag függetlenek lehessünk a külföldtől.

Hallottuk a legkülönbözőbb közgazdasági irányok képviselőinek véleményét és hallottuk, hogy az ipar az államtól nem támogatást kér, hanem kielégítő védelmet, mert a mezőgazdaság érdekeit és annak függetlenségét hathatósan csak akkor lehet előmozdítani, ha terményeit a hazai ipar értékesíti és fogyasztja.

Hallottuk aztán az agráriusok vezetőit, akik az önálló vámterületet elvetik, melyet szívük mélyéből utálnak. Az országos fogyasztás nekik kevés, a fogyasztóképes ipar még csak most van keletkezésben az osztrák fogyasztóterületet, mely nekik oly kényelmes és kedvező, nem akarják elveszteni. A magyar mezőgazdaság, ha erősítve és kellőleg védve lesz, megteremti a magyar ipart, mert az a legszilárdabb alapja az iparnak és kereskedelemnek és marad a jövőben is.

És tudomásul kellend vennie az országnak, hogy az önálló vámterület felállítását következményeképp az enquéte-en hallottak szerint minden téren általános drágaság állna be, a pénzügy és a hitel terén olyan megrázkódástól kellene tartani amely épen nincs arányban a várható előnyökkel. És teljes ismeretéhez jutva a

tényállásnak, el kell ismernie a nemzetnek, hogy érdekei a Bánffy-kormány kezében jól meg vannak védelmezve, mert hisz' a kormány hivatalos nyilatkozata szerint semmi fáradságot nem kimél és minden erejét megfeszíti, hogy a közös vámterület fentartassék.

Igenis, közös vámterület fentartása a kormány programja, — de nem minden áron és nem minden feltétel mellett; hanem vámközösség, amelynél figyelembe vétetnek Magyarország összes közgazdasági tényezőinek érdekei és amelynek fentartása fejében tőlünk semmi olyat nem követelnek, ami méltánytalan, de nem is adunk semmit, ami igazságtalan, és viszont,

És ezért lehetünk teljesen megelégedve az enquéte eredményével, már amennyire az maig látható, még akkor is, ha az autonóm vámtarifa nem emelkedik is törvényerőre.

Ezért az eredményért a nemzet elismerésére tette magát érdemessé a kormány mely a tanácskozást egybehívta; de elismerés illeti meg azokat is, kik részint saját kényelmüket félretéve, részint a sürgős aratási munkát ott hagyva, engedtek a kormány meghívásának.

Thun gróf ujra tárgyal.

Tegnap délelőtt fogadta Thun gróf miniszterelnök a katolikus néppárt táviratilag Bécsbe hívott, bizalmi férfait. Az értekezlet eredménye még nem tudható.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA

Egy sírdomb felett.

— A „Debreczeni Hirlap” eredeti tárczája. —

Szép nyári csendes est borult a tájra. A vidéket elborító sűrű homályra megannyi ragyogó csillag fénye vetette tündöklő sugarát. A kis vasúti őrház lakói kiültek az alacsony ház elé, hogy a maga teljes fenségében élvezhessék a szabad természetnek ilyenkor oly csodás panorámáját. Lassankint leszállt a tájra a sötét éjszaka s a míg a kis család a mult emlékeiben ringatta magát — messziről hallatszott a vonat közeledését jelző, mindjobban erősödő dübörgés s láthatóvá lőn a két vörös izzó lámpa. Majd pár pillanat múlva elveszett a vak éjszakába e kísérteties hang s mikor a vonat megállott, a szemközt emelkedő magas béreztető tompa hangon adta vissza a gőzgép zakatoló zugását.

A kis őrház lakói csak ritkán szoktak abban az élvezetben részesülni, hogy utas forduljon meg közöttük — méltán feltűnhetett tehát, hogy most éjnek idején kipattant a vonat egyik kocsjának ajtaja s egy mélyen lefátyolozott hölgy lépett ki abból, sűrű fátyol s az éj sötétje nem engedte ugyan látni arcának vonását, de alakja és ruganyos járása azonnal elárulta előkelőségét és fiatalágát. Kezében egy selyem ernyőn kívül papírba csomagolt kis dobozt tartott.

Elkerülve az őrházat, hogy a kíváncsi tekintetekből megmeneküljön — biztos sebes léptekkel tartott a közeli város temetője felé; — látszott járásán, hogy az ut nem ösmeretlen előtte, nyugodtan minden téovázás nélkül sietett a temető kis kapuja felé.

Borzalom volt látni e szomorú helyen azt az ifjú nőt, a ki kiragadva magát a vigélet, lelkét is sértő hétköznapiasságából, most mélyeséges gyászban s gondolatainak annyi szomorú, fájo emléke között siet a temetőbe hogy a nagy Isten legyen csak egyedüli tanuja az ő mély bánatának s azoknak a hulló könnyeknek, a melyek zápor módjára ömlöttek szemeiből.

Elérkezve a temető rácsos kis kapujához, azt zárva találta. Talán számított is erre mert hiszen tudta, hogy pihenni hagyják ilyenkor a halottakat s profán emberek nem szokták megtörni a halottak országának néma éjjeli csendjét.

A magával hozott kulccsal kinyitotta ennek a kietlen nagy udvarnak kapuját s óvatosan minden zajt elkerülve, bereteszte maga után, nehogy az esetleg arra vetődő emberekben gyanut keltsen a kapu nyitva maradása s lelke mély, fájdalmas titkába, akaratlanul is beavasson valakit.

Megkönyebbülten állott meg egy pillanatra a temető falain belül. Mintegy ösztönszerűleg tekintett szét maga körül, hogy meggyőződjék róla, vajjon ez-e hát igazán az a hely, a hol átadhatja magát a fájdalmas

emlékek néma bánatának és elpanaszolhatja baját a hatalmas Istennek. Fájdalmas sóhaja és csendes zokogása adta meg reá a feleletet.

Majd tovább ment; fátyola alól kissé felszabadított halovány Madonna arca a temető kísérteties sötétjében úgy tűnt fel, mintha egy sírból kikelt s Phoenix madárként poraiból megelevenedett ifjú lélek tartaná szemléjét a gondosan ápolott kicsiny sírdombok felett! Halovány, szenvedő arca s megtört szemei, annyira sok néma kínról, fájdalomról regélt s a sárún aláhulló könnycseppek színé megnyugvást tükröztek szenvedő arcára.

Most eljutott hát oda, a hol elsrhatja lelke bánatát, keservét, a hol könnyíthet sajgó szívének eddig oly néma megadással türt mély sebén.

A kezében tartott dobozt kinyitva, abból egy kis éjjeli lámpást vett elő. Ennek a halvány fénye mellett haladt gyanutlanul a gyermek sírok felé, a hol oda tartotta minden kicsi fejéhez, minden sírkerezhöz, — hogy felkeresse annak a kicsi angyalnak talán már gyöpesedni kezdő sírhantját, aki legközelebb állott ő hozzá, mert az övé volt, az ő véreből való!

Hosszu kutatás után végre megtalálta a mit keresett. Egy kicsi sírdomb, a mely alatt egy ártatlan lélek pihente csendes álmát. Leborult a kiemelkedő kis hantra s a fájdalom súlyától teljesen megtörve csukló zokogás között rebegette ajka az önvádként

14. §.

A hivatalos Wiener Zeitung az állami alaptörvény 14. §-a alapján 1898. július 1-én kelt császári rendeletet közöl, a mely a tálajjavítási alap dotálására szánt állami járulékot 750,000 forintra emeli föl az 1898. évre. Egy másik császári rendelet, a mely ugyancsak a 14. §. alapján 1898. július 7-én kelt Ischlben, fölhatalmazza a kormányt, hogy járuljon hozzá, hogy a bosznia-hercegovinai országos kormány 60 év alatt törlesztendő, legfeljebb 11 millió forintnyi kölcsönt vegyen föl a Gabelától (Bocche di Cattaro) Trebinje és Gravosa (Ragusa) felé vivő szaronyvonallakkal építendő keskeny vágányu vasut ama szakaszainak kiépítésére, a melyek a megszállott területre esnek.

Zola pöre.

A Versaillesben történt tegnapi tüntetésen huszonnégy embert fogtak el, a kik közül hetet továbbra is fogva tartottak. Több lap megemlíti, hogy Zola ezen a nyáron külföldre akart utazni s azt mondják, hogy ez az egyetlen módja, hogy haladéktalan letartóztatását elkerülje és így módon az esküdt-bírósg előtt tárgyalandó újabb pörét októberig elhalasztászik.

A Zola-pör tárgyalása után Derouléde és Hubbard között kardpárbaj volt a st.-cloudi parkban. Minthogy Hubbard balkezével megkapta Derouléde kardját, a segédek a harcot megszüntették s elhatározták, hogy jegyzőkönyvet vesznek föl, a melyben Hubbard-t diszkvalifikálják. A jegyzőkönyv konstatálja, hogy Hubbard a balkezével megkapta Derouléde kardját s kijelenti, hogy Hubbard segédei erre pisztolypárbajt indítványoztak, de Derouléde segédei kijelentették, hogy tekintettel a kardpárbajnál történetekre, Hubbard ellenében többé nem viselhetik a segédi tisztet.

Zolának in contumaciam történt elítélésének az a jogi hatása van, hogy abban az esetben, ha semmitőszék ezt az ítéletet megerősíti, Zola új tárgyalást kérhet a törvényszéktől, hogy személyes védekezésével az ítélet esetleg megmússithassa. Az írott ítélet átvételétől számított öt napon belül kell ezt az új tárgyalást kérnie s ha huzni akar a dolgot, egyszerűen ki kell térnie az ítélet kézbesítése elől. A vezérkari lapok azt írják, hogy Zola ezt meg is fogja tenni és Norvégiába utazik. — Tegnap az a hír keringett, hogy Zolát az ítélet alapján letartóztatták. Ez azért sem lehetséges, mert a sajtótörvény nem ismer preventív fogságot. (N. Fr. Fr.)

hangzó szavakat: bocsáss, bocsáss meg kis fiam!

— — — — —
— — — — —
— — — — —

Egy óra múlva az órház lakói ismét látták feljök közeledni a szomorú gyászruhás hölgyet, a ki a legközelebbi vonattal ismét elutazott. Vissza ment a nagy világ zájába, a hol feledni akarja szíve minden bánatát, multja kínos, fájó emlékeit és ezt a sötét, szomorú éjszakát.

Béky Eta.

Rózsika ideálja.

Irta: Bartóky Mariska.

A mama nagyokat sóhajta panaszkodott:

— Hidd meg, hiába beszélek neki, hogy nem gyerek többé, hanem férjhez menendő lány, vagy hallgat, vagy sirva fakad s úgy kér, hogy engedjem megtalálni az ideálját. — Azt keresi, de még nem tudta lekötni senki, pedig elhiheted Ninám, eléggé körülrajongják.

Nina néninek fanyar, elégedetlen mosoly ült az ajkán.

— Ez különös lesz, hogy éppen Rózsikát nem tudjuk férjhez adni Hiszen már tizen-

A magyar vámtarifa.

— Az ankét ötödik napja. —

Megcsappant érdeklődés mellett folyik a vám-ankét. A padokban már alig ül tízed része annak a szakember-tömegnek, mely az első napon megjelent.

Az elnök, Dániel Ernő báró, az ülést tíz órakor nyitotta meg. Az első felszólaló, Spitzer Ignác, a textil-ipar szempontjából azt fejtegeti, hogy csak védvám mellett lehet meghonosítani, a mire a legjobb példa éppen az osztrák textilipar fölvirágzása.

Sarkadi Lajos (Nagyvárad) csodálkozik azon, hogy egyáltalán kérdés tárgyává teheték, vajjon a tervezet aktuális-e, vagy sem. Utal arra az érdekes nézetellentétre, mely Magyarországnak két oly nagy elméje között, mint Wekerle és Hieronymi, támadt abban a kérdésben, hogy 1903-ig mennyiben érvényesülhet gyakorlatilag az autonóm vámtarifa. A két nézet bármelyike álljon is meg azonban, mindegyik alapján aktuálisnak kell tekinteni az autonóm vámtarifát, legalább is Ausztriával szemben. A vámtarifa beosztását helyesli. A mezőgazdaság istápolását föltétlenül szükségesnek tartja, de ne agrárvámok alakjában, hanem azzal a módszerrel, a mit az iparral szemben nézete szerint elég helytelen dolog volt követni, tudniillik lehetőleg messzemenő állami támogatással s olyan eszközökkel, a melyek a termelési költségek apaszítását idézik elő.

Záray Károly (Pécs) az önálló vámtarifa létesítését óhajtja.

Szabó Kálmán (Debrecen): Minden ország erőforrását a közgazdaság képezi, mely azonban nálunk, mint tisztán csak a földművelésre szorítkozó, nagyon egyoldalú. Az iparnak felvirágoztatása tehát az országnak létérdeke. A közös vámtarifa mellett Ausztria ipara a mi iparunkat elnyomja, ezért az önálló vámtarifa létesítését híve. Különösen oly iparágak meghonosítását sürgeti, a melyek nem feltételezik a munka folytonosságát, hogy a munka nyáron át a mezőgazdaságnak is szolgálatába állhasson. A tervezet beosztását helyesli, a minimális vámtarifának létesítését azonban ellenzi. Az agrárvámok behozatala a mezőgazdaság érdekében nagyon indokolt volna. Törvényhozási intézkedést óhajt arra nézve, hogy a gazdák a magtárban levő terményre is kaphassanak eléleget. Az ipari segédanyagokat nagyon mérsékeltlen kívánja

megvámoltatni, nemkülönben a nálunk nem készített iparcikkeket is A pénzügyi vámtarifa csak luksuszszikkekre nézve pártolhatja. A tengeren való behozatalnak kedvezményben való részesítését nagyon helyesli Óhajtja, hogy a Dunának kereskedelmi útja is fejlesztessék.

Csillag Gyula dr., a pozsonymegyei gazdasági egyesület kiküldöttje, helyesli az agrárvámokat.

Fürst Jakab mint kereskedő éppen olyan érdekelt a vámtarifa kérdésében, mint akármelyik mezőgazda, de azért éppen nem fél a külön vámtarifától. Ausztriának inkább van oka félni; Ausztriára nézve az önálló vámtarifa a szociális forradalmat jelenti. Ausztriának máshol nincs piacza, mint Magyarországon, nincs még a Keleten sem, s hol saját kárára adja el olcsóbban az iparcikkeket, Magyarországgal fizetve meg a többletet. Ilyen országgal szerződést kötni nem is lehet.

Koller Pál, a fehérmegyei gazdasági egyesület kiküldöttje a külön vámtarifát kívánja; nemcsak a mezőgazdaság, de az ipar szempontjából is, mert mint jó hazafi e kétféle érdekét nem tudja elválasztani. Ellene van a vámszövetségnek. Az ipar fölvirágzását különösen a munkások érdekében óhajtja, mert az aratás ideje alatt szerzett jövedelemből nem képesek egész esztendőn át megélni.

Ivánka Oszkár konstatálja, hogy az értekezleten érdekesen nyilvánult az a tárgyalagosság, a melyvel nálunk nemcsak az egyes gazdasági ágak képviselői, de még a politikai ellenfelek is a szöveget forgó kérdést és Ausztriához való viszonyukat megvitatták. Ez a körülmény annál figyelemre méltóbb, mennél nagyobb izgalom, sőt jogosulatlan izgatás nyilvánul a kérdések lekin- telében Ausztriában ellentünk. A mezőgazdasági és ipari védvámok kérdésére az az ő véleménye, hogy az ipar védelme csak a mezőgazdaság védelme után jöhet számba.

Holes (Besztercebánya) mint egy felvidéki kamara képviselője, ennek nevében kijelenti, hogy az önálló vámtarifa alapjára helyezkedett, ennek helyességéről őt megdönthetetlen számadatok győzték meg. Ő azt hiszi, hogy mikor tulnan visszautasítják a báráni jobbot és újabb meg újabb áldozatokat követelnek, itt az ideje, hogy szakítsunk az eddigi rendszerrel és az autonóm vámtarifa- ten berendezkedjünk.

Meller Jeromos a bőripar érdekében szólt s az önálló külkereskedelem megalapítását sürgeti.

nyolcz éves! Hány éves voltál te Helén, mikor esküdtél?

A kihez a kérdés intézve volt, egy elegáns, kiesi, halvány arcú asszonyka, fáradt, kedvetlen hangon felelt, a terrasz sarkából, hol a nádszékekben egészen elveszett:

— Tizenhét voltam, az esküvőm napján. — Felállt, vékony karjait szétfeszítette s unottan simította le a batiszt ruha gyűrött fodrát.

— Igen. — És milyen a Rózsika ideálja? A mama meg a néni egyszerre mondták: — Meg fogjuk kérdezni!

Gyorsan felelt a kiesi asszony: — Hagyják, majd én.

Szerette volna hallani, ennek az egészséges nagy gyereknek a gondolkodását.

Sejtette hogy önálló, lehet, mert a Nina néni többi hűgai nem voltak azok, de a tizen-nyolcz évet nem is érték meg leányfejjel.

A gazdag özvegy legnagyobb gyönyörűsége volt az összeházasítás s négy rokonlányt már kitűnően férjhez adott, pedig szegények voltak s éppen azért nem értette a Horthy Rózsika dolgát; szép is, gazdag is s ő annyit örökölt még tőle, mint a többi négy.

Egy új nótát dudolva, jött a delikvens, fehér ruhában, széles kalappal a fején.

— Rózsika!

Hárman egyszerre szólították, de a kis Helén volt a legügyesebb elfogni. Behuzta a

sarokba s vallatni kezdte. Eleinte suttogva ment, de a Rózsika csengő, üde hangja nem hajlott erre, s vidáman felelgetett a kis szőke diplomatikus kérdéseire.

— Ahá! Mondta egyszerre, felkaczagva, hiszen ez gyóntatás! Milyen az ideálom?

Aztán elkomolyodott, mintha megbánta volna, hogy ezt az édes szót így könnyelműen profanálta. Édesen szép volt, a mint nagy szemét félig lehunyva, réveteg tekintettel nézett a távolba s mintha csak magának beszélne szólt:

— Milyen? Talán nem is, tudom! De igen. — Magas és szőke finom oldalszakállal, sötétkék szemekkel, görög orral. A kezei nagyon finomak legyenek, a hangja halk, édes, kábitó, jól játszon zenét s engem olyan nagyon szeressen, mint én — őt. Ilyen szépnek kell lennie.

A szőke asszony elégedetlen, ideges hangon közbeszólt:

— Na ja, ez kívül: és belül?

Rózsika ránézett. olyan ostobasággal, hogy a kis szőke felkaczagott:

— Na, úgy értem, — goromba legyen vagy papushős, bátor vagy félénk, szigorú vagy gyöngéd, erőszakos vagy alázatos?

Rózsika még mindig nem szólt s az asszony gunyos hangon, a mit a leány ugyan nem vette észre folytatta:

— Na, persze, — olyan legyen, a ki a

Máig a János (Temesvár) szerint az önálló vémenterület tudná csak az agrárországot virágzó iparosállammá változtatni. Agitáljanak Ausztriában csak tovább, a magyar iparosság örömmel várja az önálló rendelkezést. Egyéb ként pedig a szabad kereskedelem híve és a magas védvámok ellenzője. Kérde azonban, hogy alakul a vámszövetség megszüntése esetén Boszniának hozzánk és Ausztriához való helyzete?

Sz. Árvay Gyula azzal kezdi, hogy ugylátzik, neki, a ki eddig prologussal igyekezett dicsőséget szerezni, most az epilóg jutott. (Derűtség.) De ez azt a kötelességet rója rá, hogy csak végig surranjon az anyagon. Ha végig néz a csatasorokon, azt látja, hogy itt egész csoport olyan villámhárító készülésén fáradozott, hogy az ne bennünket védelmezzen meg a villámtól, hanem arra szolgáljon, hogy a szomszédot valahogy meg ne üsse. (Derűtség.) Figyelmeztet arra, hogy a vámszövetség harmincz éve alatt a hasznát mindig a mezőgazdaság húzta és méltányos, hogy most már az ipar is részesüljön az áldozatból. A kereskedelmi és iparkamarák képviselői a gazdasági önállóság alapjára állottak s elhez csatlakoztak most a győri kamara is. Ez az ország nyugati részén levő kamara két éve még a közös vámterület mellett emelt szót, mert a kamara nagyiparosaí fázta a rázkódástól. Később azonban ugyanezek a nagyiparosok számításai alapján arra a meggyőződésre jutottak, hogy az a rázkódás nem is lehet oly nagy. Tervezésben van a budapesti kamara elnöke, mikor skeptikus véleményében az egész magyar iparra hivatkozott; ez legfőleg csak a nagyiparról állhat, de ha veszi Thék Endre fölszólását, akkor ezek nevében sem beszélhetett joggal azon a hangon. Nemcsak a nagyiparosok érdeke a nemzet érdeke, hanem a kisiparosoké is. Ajánlja a miniszternek, forraszsa össze nevét ezzel a történelmi momentummal és tegye lehetővé, hogy a külön vámterület létrejöhön. (Éljenzés).

Dániel báró miniszter jelenti, hogy több szómonk nincs föliratkozva s a tanácskozást befejezi. Hangoztatja, hogy a tanácskozás oly nívón állt, mely az országnak dicsőségére vált s fölkeri azokat, kik szóval még nem nyilatkoztak, hogy egy hónap alatt nyilatkozzanak írásbelileg küldjék be hozzá, mert egy tanácskozáson mondott beszédek mint az írásbeli nyilatkozatok kinyomatni kívánja. Végül köszönetet mond az értekezlet tagjainak készségükért, melylyel a kérdések megoldásához hozzájárulnak.

Az ankét délután harmadfél órakor befejeződött.

gondolatodat ellesse, a ki a tenyerén hordjon...

A lány szinte hálásan nézett a malicziózus kis asszonyra, a mit halkan bizonytalanul felelt:

— Igen!

Az asszony összefogta a ruháját s lement a kertbe; nagyon nevetségesnek találta ezt a nagy gyereket.

— No — gondolta — ennél, mi mindnyájan okosabbak voltunk. Nekünk tizennégy éves korunkig hercegek kellett, művésznők akarunk lenni, kinek lábainál egy világ hódol s tizenhét-tizenhét éves korunkban Nina néni férjhez adott egy kapitányhoz, Lottit — ügyvédhez és így tovább.

— Ez tizennyolcz éves s az a fő, hogy szőke legyen és kék szeme. Ostoba! Rózsika meg egyedül maradván, ábrándozott: a legigazabb ábránd volt. Mégis csak szőkének kell lenni s mihelyt először látják egymást, örök szerelemmel egymásba szeretnek.

Igen, persze, hogy gyöngéd, jó lesz; nem is lehet más! És akkor éjszaka egy elegáns szabasu frakkba bujtatott valakiről álmodott, körülengették a fényes, nagy termet s másnap a park utain mindi ezt az alakot látta, a mit hosszú, könyved léptekkel jön felé. Igen — ilyennek lenni

A háboru.

Budapest, jul. 19.

A cenzura Spanyolországban igen humorosan működik. Az alábbi madridi távirat például a santiago de kubai kapituláció felteleit foglalja magában, a nélkül, hogy a kapituláció megtörténte bennfoglaltatnék. A szomorú eseményt úgy adják elő, hogy a spanyol büszkeséget lehetőleg kimélik.

A fősúly arra van fektetve, hogy a spanyol csapatok teljes hadi tisztességgel fogják lerakni a fegyvert. A kapituláció négy nap előtt történt s a félhivatalos humor a tényeket úgy gruppirozza, mintha még meg nem történtek volna. Vigasztalásnak biz ez fölötté gyenge.

A mai nap hirei a következők:

A kapituláció spanyol kiadásban.

Madrid, július 19.

Correa tábornok hadügyminiszter Santiago de Kuba kapitulációjáról Blanco tábornoktól a következő táviratot kapta: Toral tábornok arról értesít, hogy az aláírt kapituláció feloleli a santiago hadosztály egész haderejét és hadi anyagaí. Az Egyesült Államok kötelezik magukat a csapatok hazaszállítására és a helyőrségükhöz legközelebb eső kikötőben fogják hajóra szállítani őket. A tisztek magukkal vihetik fegyvereiket, valamint — a legénységhez hasonlóan — a tulajdoaukat képezhető holmikat, továbbá a katonai levéltárakat és okiratokat. Az önkéntesek a szigeten maradhatnak, ha átadják fegyvereiket és megígérik, hogy nem harcolnak többé az Egyesült Államok ellen. A spanyol csapatok teljes hadi tisztességgel fognak kivonulni Santiagoból és a fegyvereket bizonyos meghatározott helyeken fogják lerakni. A fegyverek fölül az amerikai kormány fog rendelkezni. — A kapitulációban a hadi tengerészet is bennfoglaltatik.

A manillai harcztér.

A Reuter ügynökség jelent Manillából: Agninaldo igen nehéznek tartja Manilla elfoglalását az eróditvények miatt. Az amerikaiak újabb csapatokat várnak és a hadműveleteket valószínűleg csak az esős időjárás és a nagy hőség elmultával, szeptemberben kezdik meg. — Manillában nincs liszt, ellenben több hónapra való tengeri és hus van.

A Reiter ügynökség jelenti Manillából: Aquinaldo két hadikövetet küldött Augustihoz, hogy felszólítsák a kapitulálásra, mert 50,000 felkelő van a város előtt és készek azt rohammal is bevenni, ha a spanyolok segélycsapa-

II.

Egy napon meghozta a posta a hirt; Rózsika menyasszony!

Az ünnepies jegyváltásnak a Nina néni falusi kastélyába kellett lenni s a férjhez adott leányok, — kiknek hercegek voltak az ideáljai, — érthető érdeklődéssel várták a jegyesek jöttét a kik az utolsó vonattal érkeztek.

— A szalonba várták őket s a papa es mama után belépet Rózsika a vőlegényével.

Hatalmas, sötét arczu villogó szemü férfi volt: Rózsika olyan volt mellette, mint egy kicsi, nyiló virág s piczi keze egészen elveszett a Gáthy László hatalmas tenyerei között.

A menyecskek zajongva, nevetgélve vették körül őket s mig egy része a vőlegényt foglalta le, a szőke kis Helén, elcsipte Rózsikát.

Ude, baba arczát két tenyere közé fogta s hamisan kérdezte:

— Rózsika és az ideál?

A leány gyönyörű szemeit rávetette a vőlegényére s a boldogságtól telített tekintettel nézett a szép, fekete emberre s esodálkozó, kicsit dicsékvő, magyarázgató hangon felelt:

— Hát hiányzik belőle valami?

tokat nem küldhetnének. Augusti azt válaszolta, hogy végsőig fog küzdeni, jellehet reménytelen a küzdelem.

A portorikoi ekspedíció.

A kormány Santiagoban haladéktalanul vámszedő hivatalt állit fel a hadi költségek egyrészének fedezésére. A hivatal valószínűleg holnap kezd meg működését. Ez az intézkedés csak ideiglenes Kuba viszonyainak a háboru után való vegleges rendezéséig.

Brooke tábornok, a ki a portorikoi expedíciót fogja vezényelni, kijelenti, hogy hadserege készen áll az indulásra. Azt hiszik, hogy tizennégy nap alatt 25,000 embert hajóra szállíthatnak. Duffield tábornok sárgalázban megbetegedett. A Rigault Genully francia ezirkáló utban van Guantanamóból Santiagóba. A francia konzul 800 francia menekülttel visszatért El-Ganeyből Santiagóba.

Cervera jelentése.

Cervera tengernagynak Annapolisból a tengerészeti miniszteriumhoz érkezett hivatalos távirata azt mondja, hogy 48 más tiszttel odaérkezett; a többiek Portsmouthban maradtak. A norfolki kórházban 45 sebesült fekszik.

A Mária Terézia utja.

A bécsi Távirati irodának jelenti Havannából, hogy a Kaiserin und Königin Maria Theresia osztrák-magyar hadihajó holnap Kingstonba megy.

Az aradi negyedmillió sik-

kasztás.

Saját tudósítónktól.

Arad, jul. 19.

Az aradi szenzáció hullámai lassan-lassan elcsendesednek, a sikkasztásnak részleteiről irások jelentések vannak. A mit az eddigi vizsgálat kiderített arról beszámolt Aradvármegye alispánja a közigazgatási bizottság rendkívüli közgyűlésén, és most már a vizsgálóbíró kutatja a szomorú hírnévre vergődött árvapénztáros viselt dolgait.

Mert Krivány János sok olyan dolgot csinált, a mi nagyon megkönnyíti az ellene megindított vizsgálatot. Igaz, hogy napról-napra fogy a remény, — hogy a megszökött pénztárost kézrekeríthetik, de a vizsgálat kétségtelenül meg fogja állapítani, hogy Krivány évek óta dézsmálja az árvák pénzét, hogy pazar költségeknek, urhatnámságnak a költségeit nem a felesége vagyonából, sem a sorsjáték jövedelméből, hanem a gondjaira bizott árvapénzekből fedezte.

Meg kell nézni a házat, a melyben lakott! A ki egy vidéki városban így rendezi be a lakását, az tiltott uton szerzi a pénzt.

A törvényszék által kiküldött lakatos sokáig bajlódott a sikkasztó Wertheim-kasszájával, mig kibirta nyitni. Nehány arad csanádi vasut részvény, öt darab takarékpénztári könyv, értékpapírok voltak a pénzszekrényben. Valami csak megkerült az elsikkasztott pénzből, de nagyon kevés.

Ugy volt berendezve a lakás, hogy oda a legszemfülebb detektiv sem juthatott be, mig Krivány nem tudta, ki jött be. A mikor ő otthon volt a eselédnek senkit nem volt szabad a verendára aocsátani addig, mig eselédje meg nem mondta neki, hogy néz ki a látogató.

Ések hosszú során ideges gyomorbántalmakról panaszkodott, pedig kutya-baja sem volt. Bizalmas ismerősei beszéltek, hogy betegségét a félelem okozta. Évek óta rettegett félt, ideges volt. Télen nyáron utazott pár héten keresztül s ha visszajött, ismerősei esodálkozva látták hogy arca poros teltebb is, miut utezása előtt. De alig volt pár napig Aradon, ismét sápadt lett az arca.

Es nem tűnt fel senkinek Aradon en az embernek folytonos rettegeése, ideges félelme. Persze most már mindenki tudja, hogy félt, rettegett, hogy felfedezik bűnét.

Jellemző hogy P e c s k á n Sándor árvaszéki elnök, akkor, a mikor a negyedmillió hiányt fölfedezte, ijedten kiáltott föl:

— Nekem gyanus volt volt az az ember!

A rovacsoló bizottság tagjai nagyot néztek. Ha gyanus volt az az ember közvetlen főnöke előtt, miért nem vigyázott rá szigoruan.

Hivatalnok-társaival jó barátságban élt. Egyikért-másikért kezességet is vállalt; készpénzt a legritkábban kölesznözt, de váltót aláírt.

Ezek most kellemetlen helyzetben vannak a váltók lejárnak s fizetni kell Nyolczvan-ezer forintra rug az az összeg, melynek erejéig kezességet vállalt barátaiért a takarékpénztárakban s az intézetek most egytől-egyig fölmondták a kölesnt.

Néhány hét előtt a megyei takarékpénztár váltó cenzornak választotta meg. A bizalom, melylyel iránta viseltettek, szerezte neki ezt a tiszteletbeli állást. Ennek a takarékpénztárnak az alispán az igazgatósági elnök, a többi tisztségeket nagyrészt megyei hivatalnokok viselik.

Az a hír, mintha az árvapénztárból több hiányozna, mint a mennyit a vizsgálat eddig kiderített nem felel meg a való s á g n a k.

Az aradi lap felkeresé F á b i á n László főispánt s elmondta, hogy félmillió hiányról beszélnek, mire a főispán, a kit ez a kínos ügy szinte megtört, kijelentette a tudósító előtt:

— Nincs nekünk okunk titkolódnia. A közigazgatási bizottság gyűlésén kijelentettem hogy a hiány 259.000 forint, t ö b b r ő l m a é n s e m t u d o k.

Arról már hírt adtunk, hogy Krivány János — legalább minden jel arra mutat — apránkint hordta el a pénztárból az állami örökséget. A gyámhivatal, mely a megyeház szomszédságában egy alacson kis épületben van elhelyezve, nem messze a Krivány János lakásától és közel esik oda Walfisch bankháza is, a hol az értékpapírok egyrészt eladta. Az árvaszék egyenruhás öreg szolgálja vitte utána a hivatalos órák elmúltával, a papírköteget a bankházba.

Az árvaszéki hivatal árnyas udvarán most sokat járnak a megyebeli urak. A pénztárban a miniszter küldöttei dolgoznak napestig, rovacsolnak, vizsgálnak mindent. És konstátáltak azt is, hogy a pénztár által örözött értékpapírokat soha egyetlen átadás alkalmával sem olvasták meg, vagyis valahányszor Krivány helyettesítéséről kellett gondoskodni, olvasatlanul vették át az értékpapírokat.

Julius 2 án sem tették ezt, mikor Krivány szabadságra ment. Felmentvényt adtak neki, hogy mindent hiánytalanul vettek át tőle, a pénztár rendben van. Ezt a felmentvényt magával vitte Krivány. Ez az ő utlevele. Mert ha bárhol is letartóztatják, ezt a felmentvényt mutatja fel, mely szerint a gondjaira bízott pénztárt rendben adta át helyettesésének.

Mit szól majd az az idegen országbeli bíró, törvénytudó ember, ha Krivány erélyesen protestál a sikkasztás vádja ellen, kezében az árvaszék elnöke, a főszámvevő, a megyei főügyész, a helyettes pénztáros, a helyettes ellenőr által aláírt fölmentvényvel?

Keresztes Ákos, a temetésrendezési vállalat tulajdonosa, Krivány bizalmas jóbarátja, az ő kérésére gyakran vitt a takarékpénztárba értékpapírokat elzalogosítani. Megtörtént egyszer, hogy Kriválynak hirtelen szüksége volt az értékpapírokra, ki akarta váltani. Amde a takarékpénztár szekrénye, a hol az értékpapírokat őrizték, be volt zárva, a kulcs pedig az igazgatónál volt, a ki azonban Budapestre utazott.

Krivány táviratozott az igazgatónak, hogy jöjjön azonnal haza s nyissa ki a szekrényt. Ez haza is jött, és kiadta az értékpapírokat a gyámpénztárosnak.

A házkutatás alkalmával szekrényében megtalálták gyermekei biztosítási kötvényét. Most derült ki, hogy Krivány két év előtt a biztosító-intézetnél kifizette a biztosítási idő egész tartamára járó díjakat.

— Unalmas negyedévenként fizetni, — mondta Krivány — el akarom vetni a gondját, kifizetem előre a biztosítási díjat.

És úgy tett a hogy mondta.

Megfordult több előkelő fürdőhelyen — Karlsbadban is járt a hol nagyon megszerette az orvos. Ő maga beszélte, hogy a doktornak minden egyes tanácskozásért husz forintot fizetett. Az orvos nagyot nézett, mikor K r i v á n y átadta neki a honoráriumot:

— No ha ilyen gavallérok vannak Magyarországon akkor én itthagynom Csehországot s elmegyek az ön hazájába praktizálni! — mondta nevetve a doktor.

Persze neki könnyű volt gavalléroskodni. Hiszen vakon bízott benne mindenki. A jelenlegi árvaszéki elnök elődje, S c h v o b Aurél, a ki folyton betegeskedett s alig járt be a hivatalba még rovacsoláskor is, nem egyszer küldte el saját kulcsait Kriválynak, hogy nyissa ki a szekrényt, ha a rovacsoló bizottság így kíváná. Nem nagy fáradságába került tehát a sikkasztó pénztárosnak lenyomatokat készíteni az elnök s az ellenőr kulcsairól s a hamis kulcsok segítségével azután kénye-kedvére garázdálkodhatott.

Találtak is a lakásán kilencz darab hamis kulcsot, többé-kevésbbé sikerült hamisítványokat. Ezeket otthon tartogatta abban a szekrényben, a hol egy gyönyörű angol nő arczképét is megtalálták. Ezzel a nővel Krivány három év előtt Kairóban ismerkedett meg. Azóta folyton leveleztek egymással, és azt is mondják, hogy Krivány három év óta angolul tanult. Ez a körülmény csak megerősíteni látszik azt a hírt, hogy Krivány valószínűleg Egyiptom felé vette útját s a Hamburgban feladott levelek, a melyekben azt írja, hogy Amerikába megy, csak a hatóság félrevezetésére voltak szánva.

Krivályné, mint tudósítónk ma Aradról írja, Tusnádról odaérkezett. Gyermekei nélkül jött a szép szőke asszony, akit egészen megtört — férje büne. K ö l l e r vizsgálóbíró ma fogja kihallgatni a szerencsétlen asszonyt, a mint a vizsgáló bíró kihallgatta, nyomban visszautazik Tusnádra.

S z a t h m á r y alispán és V ö r ö s Vidor megyei tiszti ügyész is ma idézte be a vizsgálóbíró kihallgatására.

N A P I H I R E K .

Debreczen, július 20.

Időjárás.

A központi meteorológiai intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható.

— július 20. —

— Száraz. — Meleg —

— Debreczen város örömmünnepe. Mint lapunkban már többször jeleztük, a legmagyarabb királyi családtag J ó z s e f kir. herceg ő fensége, ma este 10 óra 12 perczkor Szatmár felől városunkba érkezik. Az egész városban igazi örömet s lelkesedést idézett elő a magas látogatás híre s örömmünneppé varázsolta át a mai napot. Hiszen mint az egész ország, úgy Debreczen városa is rajongó tisztelettel van eltelve a kir. herceg iránt, mert tudja, hogy ő az, a ki ismeri, becsüli, szereti a magyar népet, közötté él s nem hagyná el még balszerencséjében sem. Számtalan jelét adta, hogy szeret bennünket hibáinkkal, erényeinkkel együtt s jobban érzi magát az alicsúthi kastélyban, mint bárhol másutt. Ezért igyekszik kimutatni a magyar nép a kir. herceg hivatalos körútján is hódolatát, mely nem mondvacsinált hivatalos ünnepekben, hanem a magyar szívnek őszinte, közvetlen megnyilatkozásában nyilvánul. Ez az érzés uralkodik most Debreczenben is összeforva azzal a kívánsággal, hogy a magas vendég rövid itt tartózkodása alatt érezze oly jól magát, mint édes otthonában.

kodása alatt érezze oly jól magát, mint édes otthonában.

Az őszinte öröm már külső jelekben is megnyilatkozik. A főutcza csaknem minden házán nemzeti színű zászló leng, jelezve, hogy Debreczennek ünnepe van. A kir. herceg bevonulási útján az ablakok ki lesznek világítva. Felkérjük mi is Debreczen város közönségét, hogy a magas vendég érkezésére minél számosabban vonuljanak ki a pályaházhoz, hogy a fogadtatás annál melegebb, impozánsabb legyen. Vonuljanak ki minél számosabban s egy szívvel lélekkel kiáltuk:

A legmagyarabb kir. herceg sokáig éljen!!

József kir. herceg itt tartózkodása alatt — mint értesülünk — megfogja tekinteni a pallagi gazdaságot is, hol már nagy előkészületeket tettek a magas látogatást illetőleg.

Idősb Benedek Sándor

Városunknak egy köztisztviselőben álló veterán polgára hunyt el f. hó 19-én, idősb B e n e d e k Sándor, adóhivatali ellenőr személyében. Az egyszerű gyászkeret, melylyel lapunk halál hírére hozza szerény jelkép eszűpán ahhoz a mély és igaz részvéthez, melylyel halálát közönsége gyászolja. Egy derék magyar emberrel ismét kevesebb... A szabadságharc hősi szereplőinek száma ismét megfogyott egygyel... Fél századig szolgálta hazáját idősb B e n e d e k Sándor, először mint katona a harezmezőn, azután mint állami hivatalnok a polgári életben. Több csatában állott végigküzdötte az egész szabadságharcot, mint honvédmester s hadnagynak épen akkor akarták kinevezni, mikor Komárom kapitulált s ezzel a mi szent ügyünk elbukott. Aztán adóhivatali ellenőrré nevezték ki, ebben az állásban halt meg, mint az országnak legrégibb adóellenőrije. E tény igen szépen jelzi azt a munkásságot, melylyel kiváló buzgóságot, melylyel állását betöltötte. Ezért járul igaz részvétellel Debreczen város polgársága a család gyászához, melynek sorában a magyar törvénykezési élet egyik kiváló tagját B e n e d e k Sándor közigazgatási bírót s városunk társadalmának egyik kitűnő vezérférfiát, a mi kedves házi poétánkat Dr. B e n e d e k János ügyvédet az elhunyt két ismert nevű fiát látjuk. A mélyen sujtott család különben a következő gyászjelentést adta ki:

Mély fájdalommal tudatjuk édes jó apánk-nak, illetve nagyapánk-nak, hű testvérnek s szerető rokonnak idősb B e n e d e k Sándor m. kir. adóhivatali ellenőr, volt 1948—49-iki honvédnek, hosszas szenvedés után, élete 71-évében, f. évi július hó 19-ik napján történt esendes elhunytát. Hült hamvai a Miklós-utcai 19. számú háznál f. hó 21-én d. u. 4 óra kor a ref. egyház szertartása szerint tartandó rövid ima után a Kossuth utcai temetőben fognak örök nyugalomra tételni, mely végső tisztességtételre az elhunyt jó barátait, ismerőseit s a gyászunkban osztozókat bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen 1898. július 20. Gyermekei: Sándor nejjével Monó Luizával. Árpád, nejjével Horvát Helénnel, János, nejjével Lamy Olgával — Testvérei: Juliánna öz. Gyüre Istvánné, Borbála öz. Nagy Jánosné, Sámuel Erzsébet férj. Huszthy Ferenczné, Krisztina férj. Than Józsefné, családjaikkal. Unokái: Benedek Margit, Gizella. Zsolt, Gabriella, Szaboles és Sándor. Sik Hermin,

1898
184/1. lap

Antal és Ilika. Benedek Ilonka, Mariska, Sándor és Irénke. Áldás emlékére, béke hamvaira! A temetést Gebauer K. temetk. intézete rendezi.

— **Kinevezések.** Az igazságügyminiszter Varga János nagyváradai törvényszéki irnokot a berettyó-újfalui bírósághoz segéd telegkönyvvezetővé nevezte ki. A debreczeni ítélőtábla elnöke Kerekes Zsigmond szatmárnémeti-i törvényszéki díjtalan joggyakornokot segélydíjas joggyakornokká nevezte ki.

— **Megkárosított vállalat.** E czimen közöl egyik reggel megjelenő lapársunk egy vállalatnál felfedezett szensztios sikkasztásról hirt. Lapunk egyik munkatársát kiküldtük a m. kir. dohánygyár igazgatóságához, biztos információk szerzésére, a hol állítólag a szabálytalanság történt. A dohánygyár igazgatója munkatársunk előtt kijelentette, hogy a szokásos évi rováncsolás alkalmából egyes kisebb elírásai számhibák, elszámolási tévedések fordultak elő, de ilyen apró hibák nem hűtelen kezelés és elidegenítés következményei, hanem elírásai hibák. Így az igazgató hiteles felvilágosításai után örömmel konstatáljuk, hogy a D. R. U. szenzacziója minden alapot nélkülöz, hogy hála Istennek Debreczen nem követi a panamák útján híressé lett Aradot.

— **Amerika és az aradi sikkasztó.** Krivány János, az aradmegyei gyámpénztár ügyes kezű manipulánsa már eddig túl van valószínűleg a tengeren. Igen érdekesnek tartjuk jogi munkatársunk következő sorai ez alkalomból leadni, a miből kiviláglik, hogy a sikkasztó Krivány nem egykönnyen lehet majd hazaszállítani Amerikából, ha csakugyan ott ütötte fel sátorát — Az első kérdés tehát az, mi történtek, ha Kriványt Amerikában elfogják? A fennálló szerződésnek értelmében a gyilkosság, gyilkosságra való felbujtás, kalózkodás, papír- vagy érczpenz és közpénz zek elszikkasztása miatt körözött bűnösököt Észak-Amerika kiadja. Csak hogy ez a kiadás nem megy olyan könnyen, s azonfelül rengeteg költséggel jár, ha már meg is kockáztatná az állam a kiadásra szükséges 30,000 dollárt, még akkor is nagyon kétséges, hogy éppen Krivány esetében elrendelné az amerikai kormány a kiadást. Az egyéni szabadság sehol a világon akkora védelemre nem talál, mint Amerikában. Addig ott bűnös ki nem adnak, amíg a legkörülményesebben, a legapróbb részletekig be nincs bizonyítva, hogy a büntetett valóban a körözött egyén követte el. *Már pedig Krivány okmányokkal tudja bizonyítani, hogy a pénztárt rendben találták, mikor átadta, s egyszerűen ráfoghatja, hogy a sikkasztást később követte el valaki.* De van még egy körülmény. Mi sem könnyebb, mint a Krivány által elkövetett gaztettet lopásnak minősíteni. Mert hisz az eltűnt értékek nem kizárólag az ő őrizetére voltak bízva, s így azokhoz csak álkulesokkal, lopás útján juthatott. *Már pedig a lopásért körözötteteket nem adja ki Amerika, mert ez nincs benne a szerződésben.* — Kriványt tehát, ha Amerikában van nem igen várhatjuk haza, jó helyen van ő túl a nagy Krivánon.

— **A városi dalegylet nagy népünnepélye.**

Ennek a hónapnak a végén — mint már megirtuk — nagyszabású népünnepélyt fog rendezni a debreczeni dalegylet a nagyerdőn. A programot Márk Endre rendező bizottsági elnök most állítja össze. Az elzart nagyerdőbe 10 kr. belépti díjért lehet majd bejutni. Lesz tombolajáték, tűzoltó mutatvány, stb. stb. Estve 1 forint belépti díj mellett monstre hangverseny, melyen az összes dalárdák közre működnek. A hangversenyen mint értesültünk közrefog működni B. Ruzsinszky Ilona urhölgy, kit a dalegylet titkára Krasznai Ferencz tegnap kért fel, valamint F. Kállai Lujza urhölgy is. — Estve fényes tüzi játék is lesz. A népünnepély minden tekintetben sikeresnek ígérkezik.

— **Ismét egy új színigazgató.** A »Győri Hirlap«-ban olvassuk a következőket: Tudva levő dolog, hogy Relle Iván helyét a Magyar színháznál Bóthy László foglalta el, mint igazgató. E hir közlése kapcsán a »Színészeti Közlöny« a következőket írja jó ismerősünkről: »Relle Iván a Magyar színház volt igazgatója jövő tavasztól valamely elsőrangú vidéki színházért pályázik. Örömmel üdvözlöljük Relle elhatározását, az ő művészi tudása és ama garancia, melyet anyagi tekintetben is nyújthatna, kétségtelenné teszik, hogy vidéki színészetünk igen sokat fog nyerni az ő igazgatása által.« — A »Színészeti Közlöny« e véleményét mi győriek is osztjuk. — Ennyit ír a Gy. H. Mi még magánértesülésünk alapján hozzá tesszük, hogy Relle Iván a debreczeni színházra aspirál s pályázati kérvényét annak idején be fogja nyújtani.

— **A tollas szekér tragédiája.** Mielőtt Ábólosz szomszéd Vámos Pécsről elindult volna a sok összegyűjtött liba tollal s pehellyel, végig nézett rozoga szekeren és táltosoknak nem nevezhető rogyott lábszárú két paripáján. A kerek rozoga küllői és a rozsdás nyikorgó kerékagy mind mind csak azt nyikorogták, hogy ebből baj lesz s nem érnek be egy darabban Decezenbe.

Uolsó pár krajezáráért vett is egy pár erősítő szegyet a kovácsnál a kocsiba és avval vigasztalta Ábólosz szomszédot, — hogy Debreczenig csak elmegy valahogy, ott meg majd eladja a tollat és lesz pénz a szekér megcsinálására. — A hogy a kovács mester megjövendölte ugy is történt. Abelesz szomszéd rozoga szekere el is ért valahogy a Kossuth utca szegletéig, itt azonban nagyot recsesent a jármű és egy pillanat alatt szét-esett, kiesett az egyik kerék és szállott a sok tollu és pehely szanaszét. A sok hahotázó inas gyerek körül vette Abelesz szomszéd rozoga alkományát, na meg a pehellyel teli zsákokat egymásra lökve hentergetve a drága liba tollon.

— Végre könyörületes szívű emberek is akadtak, kik segítettek felrakni a vagyont az az a tollas zsákokat a szekérre. Egy már egy tengely szegyet is kerített — s megindult nagy éljenzés és az összeverő lött nézők tömege közepette Abelesz szomszéd meg atáltosai által vont rozoga szekér, hogy a másik pillanatban a másik oldalon boruljon fel a szekér és drága tartalma a sok toll és pehely . . .

A betyár már a másik oldalra ajánlott tengelyszegyet ugyanis a másik oldal kereke mellől kuzta ki.

Kumikus képet nyújtott Abelesz ur elkecsereedésében — a füle mellett lecsüngő hajtineset mozsolták ujjai s szemei révetegán a restek segítségét nagy bajában — A sok esiatalan inas végre megkönnyörült Abelesz szomszédon és éhes gobéin s nagy gaudiummal majdnem a vállán szállította a kocsit a legközelebbi szálló udvarára.

— **A csavargók.** A rendőr kapitánysághoz naponként beadni szokott jelentésekben sűrűn szerepel a csavargók elfogatása és be-

zárása. Tegnap ismét két csavargót fogott fölön a rendőrség Rópási András és Besenyői Mihály személyében Rópásit elzarták, de Besenyőit, ki nyíregyházi illetőségű s Debreczenből ki van tiltva, a kapitányi hivatal előszobájából, míg reákerült a kihallgatás sora, egyszerűen megugrott. Most azután keresik a jómadarakat.

— **Nemzetközi vendég városunkban.** Igen érdekes vendég utazott ma át városunkon. Személyisége nemzetközileg ismeretes, a mennyiben fényképe az egész világ rendőségénél mindig kéznél van. Így történt aztán hogy a városba való bejövetelel örökös vasuti rendőrség is ismeretes arcznak találta a Szatmárról jövő gyorsvonat első osztályából kiszálló utast, s az érkezőt a váró és induló közönség nagy bámulatára nyomban vesztegár alá helyezte. Az illető megcsipett utas Huber Ábrók Ábris, nemzetközi zsebtolvaj, számtalanszor volt büntetve s foglalkozásából kifolyólag beszél hat nyelven s a párisi, bécsi és londoni rendőrség is többször részesítette már ilyen epizódban, mint a mi éber vasuti rendőrségünk. Egy kis pihenőt akart tartani az átutazó vendég Debreczenben, de hát így vérmes álma eloszlott s nincs más mód rá nézve, minthogy ma d. u. rendőri felügyelet mellett fölszáll a szerencsi vonatra s Oderbergbe utazik, mert kénytelen vele.

— **Árva tojások.** A II-ik körületi kapitány ság hivatalos helyiségében egyik író asztal alatt egy kosárban 15 darab szép fehér tojás van lerakva — A gazdája engedély nélkül árulhatta, a miért azután elkobozták tőle. A szegény árva tojások most a jó szerencsét várják.

A kereskedelmi és iparkamara hivatalos közzétételei.

A szolnoki kir. törvényszék és ügyészség valamint a kerületében tartozó 8 kir. járásbírórság részére az 1899—1901. években szükségesülendő könyvkötői munkálatok biztosítása czéljából f. év augusztus hó 9 én a kir. törvényszék 33. sz. helyiségében nyilvános szóbeli árlejtés tartatik.

A szolnoki kir. törvényszék és ügyészségnél, valamint 8 járásbírórságnál alkalmazott 27 szolga részére az 1899. évben szükségesülendő egyenruha szállításának biztosítása czéljából a kir. törvényszék 33. sz. helyiségében f. év augusztus hó 10 én szóbeli nyilvános árlejtés tartatik, azonban írásbeli ajánlatok is elfogadhatnak.

A kolozsvári m. kir. 21. honvéd gyalogezred Nagy-Enyed város határában építendő lőtér munkálatai végzésére 15,540 ft., 60 kr. költséggel vállalkozókat keres.

Vállalkozók ajánlataikat f. hó 30-ig beadhatják.

A feltételek kamaránknál megtekinthetők.

A szolnoki kir. törvényszék és ügyészség valamint az oda tartozó 8 járásbírórság részére 1889—1901 évig szükséges 1250 frtot kitevő stearin gyertya szállításának biztosítása czéljából f. év augusztus 8 ik lejáratall a kir. törvényszék 33. sz. helyiségében nyilvános árlejtés tartatik.

A m. kir. szabadalmi hivatal a következő szabadalmak leírását büldte be: Akkumulátor — lemezek előállítás Biztonsági berendezés elektromos járművekhez. Ujtások motor kocsikon és aceilyengőznak motor — kocsikon való használatánál. Ujtások körsző vőszékeken, cipő-varrógép. — Elektromosan hajtott ingaóra ütőművel Finomított vas és acél előállítás. Lezárható kerékpártok. Revolver, pisztoly. Füstmentesítő tüzelés lejtős kocsárrostélylyal. Uj vetőgép. Biztonsági lakat. Ujtások lópatkókon. Ujtások láncz nélküli kerékpárokon. — Utezárt és házzámok jelző lámpa. Sütő kenmenceze folytonos ütem számára, Mechanikusan mozgatott böleső. Ujtások szűrő gépeken.

Mindazok, a kik a találmányok iránt érdeklőnek, azok rajzait és leírásait kamaránknál megtekinthetik.

A m. kir. kassai III. honvéd kerület parancsnokság a Nagy-Károlyban és Sátoralja-Ujhelyen állomásozó zászlóalj részére szük séglendő zab, széna, alomszalma, kemény és puha tűzifa beszerzésének biztosítása czéljából f. év augusztus 1 én Nagy-Károlyban aug. 16-án S.-A. Ujhelyen nyilvános árlejtést tart melyre a feltételek kamaránál megtekinthetők.

Szikszay.

Az öreg Karikás bácsit nógatta kifelé a szervita-téri kis kocsmából a törzsvendégeknek az a része, a melynek derogált már a Kis-pipa. Csunya kis kocsmá volt az igaz, nappal is ég benne a gázlámpa és szigálják az embert benne. Az udvara kicsi és mocskos.

Nem érezték magukat rangjukhoz illendően benne a nagyságos és méltóságos urak, a kik még nemzetesek se voltak annak idején a mikor először kóstolták az öreg Karikás főztét.

A vén kocsmáros azonban nem engedte kicsalni magát a maga egyszerű primitív állapotából. Azt mondta:

— Nem megyek, a Feri is rosszul járt, a mikor Szikszay lett belőle. — A kinek a konyhám jó, annak legyen jó a lokalitás is.

Szikszay Ferencz volt ez a Feri. Eleintén amolyan kispipás vendéglős volt valahol a Muzem-köruton. Régi emberek emlékeznek még a hajdani kocsmájára, a hol kezdte. Az ujak már csak azt ismerik, a hol elvégezte. De azt aztán mindenki ismeri. Buda ebben a tekintetben nem igen jön számításba, de Pest egyikét évtized óta a Szikszay körül forog. A gólyajogásznak ott adta az első találkozókat az apja, míg a fiu ki nem nőtte magát pesti tekintélylyé, hogy aztán ő adjon rendezvénnyel az öregnek az orfeumban. — Később itt tüntettek a fiuk.

A tizennegyedik meg a huszonötödik paragrafusokat tudna beszélni a Szikszay-szövegéről. — ha szólanunk tudna, nemkülönben Tisza Kélmán is, ha mesélő kedvében lenne ez idő szerint, a mi nem valószínű, mert a fia birtokán éppen munkás lármá van. Itt rohant el vele a két szürkés fiakkor nap-nap után s körülötte a lovas konstábler-testőrség. — A Szikszay fölött volt a függetlenségi párt klubja, a mikor még egy volt a párt s nagy beszédeket hallottunk onnan ledörögni. Hogy zugott, toporzékolt s alkalomadtán ordított belőlünk a hazafias düh, míg nem jöttek a lovasrendőrök az örök Farnemissza főparancsnok vezérlete alatt.

Meg ha az se volt elég, a huszárak végig trappoltak az utcán olyan hosszú sorban a milyen széles volt a Kerepesi ut. Rezgett bele a sok nagy tükörablak, a mely nótát is hallott már eleget. Szózatot. Marcellist, — míg benn a hóféhré terített asztalok között a fényes lokalitásban husz esztendő óta épül, gyarapodik a deficit, mi végre is küzde a szép nagy vendéglőből Feri bácsit a ki Szikszay lett.

Hogy alaposan megcsinálta a vendéglője hírét, nevét, az bizonyos. Más hiába próbálna utánóznai, akármicsoda nagy reklámmal se menne a munka. Pedig az öreg csak a vendéglős művészetével érte el azt az eredményt, hogy ebben a kocsmákkal tulságosan bővelkedő nagy városban fogalom lett. Az volt a reklámja, hogy a ki nála evett, az visszament hozzá s magával vitt másokat is. Élő szóval hordatta szét a hírét. Ez persze meg is kellett szolgálni. A Szikszaynál valami különös ize volt az ebédnek, vacsorának. Hasonlított ahhoz, a mit otthon eszik az ember, meg hogy fő szolgálták.

Nem volt olyan vasuti váróteremforma étterem, a hol folyton váltakozik a vendég meg a személyzet, egyik a másik kezébe adja a kilincset, hanem csupa régi ismerős. A bihari urak meg a kolozsváriak, éppen úgy

tudták, hogy mit főznek Szikszaynál, mint mi a mindennaposak. — A gazda sorra járta az asztalokat, de nem parolázni, hanem a vendéglátó gondjával előzékenyen, mint a ki ebédet ad s voltaképpen csak azért szed pénzt az ételért, a konyhájáról föltálnak, mert vendéglős és nincs módja arra, hogy a maga asztalához invitálja meg az egész uri társaságot.

Régi ismerőseim voltak a pinczérei is, csupa saját nevelésű jó modoru előzékeny fiuk, a kiket jó pénzért csalogattak el tőle a más kocsmák, a melyek szintén szikszayas erényekkel akartak eldicsekedni. Meg. Géza.. a hűséges, elegáns főpinczér, a ki mindenkit ismert, mindenkinek ismerte az izlését s — a maga becsületes valóságában gyakorolta az ősszedást. — Most kivonul az egész gárda s elötünk a mi öreg urambátyám vendéglős, — a kit egy kicsit meg is görnyesztett a bucsu.

De a Szikszay még sokáig Szikszay-nak rad. Akármicsoda név kerül a tetejébe, a rendőr, a holdár, a fővárosi ember mind így fogja utbaigazítani a vidékit:

— A Szikszaytól balra, a Szikszaynál befelé, a Szikszayval szemben.

A Nemzeti Színház is ott marad a Szikszay mellett ott kezdődik a Kerepesi-ut is meg a Kossuth Lajos-utca is, ott a vonalszakasz a közuti vasuton. Minden a Szikszay körül, pedig a mik itt el vannak mondva, mind régebbi és hivalkodóbb nagy dolgok, mint a milyen ez a becsületes vendégfogadó volt. — Valahol másutt lesz tán új Szikszay, csinál az öreg vendéglős másik kocsmát, — de az igazi ez marad s ha valaki majd megírja az utolsó husz esztendő történetét, — valahogy ki ne felejtse könyvéből a Szikszayt. Nem történt benne semmi nevezetes, de körülötte minden.

Irodalom.

Gróf Majláth József felhívása. Gróf Majláth J. egy felhívást bocsátott ki a „Magyar Földmivelő” című néplap, mint a szocializmus legjobb ellenszere érdekében. A felhívás a következő: Mindnyájunk előtt ismeretesek azon szomorú események, melyeket a lelketlen izgatók — a föld népének félrevezetésével — hazánk nagy részében előidéztek.

Az ugynevezett szocialis mozgalmat több más eszközön kívül, mint azt: „Az ugynevezett Független-Szocializmus” című füzetben kifejtettem — bámulatra méltó eredménnyel a „Földmivelő” című lap segítette elő legjobban.

E lapot csomagosan küldözgették az egyes községekbe, minden családnak jutott egy-két példány, éjjelenkénti összejöveteleik alkalmával mohón olvasták, mert egy betűig elhitték tartalmát s a nép mintegy varázsűtőre szaturálva lett a kommunisztikus és anarkhis eszmékkel.

E füzetben megjelöltem a kötelességeket melyekkel az államhatalom, mint a társadalom külön vagy összetartva e szomorú jelenségeket ellensúlyozhatná.

A többek közt ajánlottam, hogy olcsó és jó irányú néplapot kellene minden községbe küldeni, hogy a nép — értelmesebbjei útján — az actualis dolgokról is bírjon tudomással.

Azóta oly szerencsés helyzetbe juttunk, hogy a megírult egy kiválóan e célra szerkesztett néplap, melynek czime: „Magyar Földmivelő”

Volt szerencsém a lap szerkesztőjének elveit, szándékát, körültekintését és ide nagyon is szükséges tapátatát előzetesen megismerni, a lap cikkelyeinek némelyikét kéziratban olvashatni, sőt immár kezezem közt van a „Magyar Földmivelő” első száma, melyből mindeki meggyőződhetik, hogy e lap nagyon alkalmas arra, a mit az igazán földmivelő népnél való lappal a mi viszonyaink közt elérni szándékozunk.

Írálya egészen népies, világos és élvezhető. Sem felekezeti, sem nemzetiségi vagy pártpolitikai alapon nem áll, hanem tisztán keresztényi és társadalmi magaslatról nézi a

félrevezetett vagy még mindig nagy veszedelemben forgó népet. Folytonos figyelemmel kíséri a szocialis ták mozgalmát, lapjait, sőt nyomtatványait is. Csöndes nyugodtsággal forgatja tollát, békit, felvilágosít és inkább élvezetes elbeszélések, ezikkelyek háttérben rejő és szembezők tanulságokban tárja a nép elé azt a csunya játékot, mit vele a lelketlen izgatók a saját zsebük megtömésére űznek.

Azonkívül nagy figyelmet fordít arra, hogy a népet felemelje, annak erkölcsi es anyagi ügyét előmozdítsa.

Ismerteti az új törvényt, mely a munkaadó és mezői munkások viszonyait szabályozza, nagy tekintettel van ay egészség és gazdasági ügyre. Utasításokat nyújt a nép ügyes-bajos bajos dolgaiban: egyszerűen olyan lap, mely hivatva van ellensúlyozni azon szomorú eredményeket, miket a szocialista irodalom oly könnyű szerrel produkált.

A lap kiállítása megnyerő és oly olcsó, hogy ugyszólván ajándék számba megy.

Nem csuda tehát, ha mindjárt keletkezésénél tekintélyes pártokra talált és széles körben elterjedt.

Ugyanezért bizalommal fordulok a nagy közönséghez, hogy jó szívet ajánlom a lapot mindazoknak, kik őszintén óhajtják szerencsétlen népünk felvilágosítását, megmentését vagy lecsendesítését.

A „Magyar Földmivelő” előfizetési ára egy évre csak két forint; a folyó félve 1 forint.

A lap Szatmáron jelenik meg. Szerkesztője Bódnár Gáspár ismert népiró, ki e téren már két évtizede eredménnyel dolgozik.

Itt kell megrendelni a lapot vagy mutatószám is kérhető, melyet a szerkesztő ingyen azonnal küld.

Valóságos jótékonytárgyat mivel, a munkásoknak vagy községe értelmesebbjeinek ezt a lapot megrendeli. Hasznosabb ajándékkal alig lepheti meg a népet, mint ezzel a lappal mely reá igen jótékony hatást gyakorol.

Azért hazafi s üdvözléssel kérek mindenkit, a ki e társadalmi nagy munkában segíteni akar, hogy e lapot megrendelni és terjeszteni ne késsék.

Perbenyik. 1898. július hó.

Gróf Majláth József s. k.

Különfélék.

A leghatalmasabb.

Az éhes ember rátör a másikra. Egyik koldus vérével vezi lazzaroni társának a koldustársnyába eldugott ételhulladékért. És a vér látása felkelti benne az állatot. — Minden erősebb indok nélkül éhes lesz a vére is.

Nemzetek is így törnek népek ellen. Ágyuk bömbölése közben, csatazaj közepette olyan olcsó az ember vér, meg kell vele haramatozni minden talpalatnyi földet, a melyet birtokunkba akarunk keríteni.

A sok csillagos amerikai lobogó diadalmasan járja be a morajló tengert s megveti lábát a vágyódásának tárgyat képező darabka földön.

A spanyol lobogó még tartja magát, de ki tudja mit hoz a holnap. A nemzeti becsület harcában sok jó katona veszett el, sok leány asszony maradt segítő kéz nélkül. De ki gondol erre a harezai zajban? Aki vért szagolt, éhes a vére véglehetőleg, az anyaföldhöz görcsösen ragaszkodik. És foly a sok vér, — melyet a felebarát gyilkos vasa, öldöklő golyója ont ki a keblekből. De ki gondol a nagy parancs szóra: Szeresd a te felebarátodat s ne kívánd azt a mi az övé. Ki gondol arra, mikor a lelkipásztorok maguk imádkoznak az ellenség romlásáért?

És a győzedelmes sereg megáll diadalmas útjában. Megállítja egy felsőbb hatalom

1898
184/1. lap

mely itélni tud eleveneken és holtakan. A győzelmi láztól piros arczok fakóra válnak, az öldöklő fegyver ki hull kezünkből s a forró levegőt pedig tele szórja vésszel valami titokzatos kéz. Romlással, pusztulással, melynek öldöklő ereje gyilkosabb a golyószórónál, a kardnál, szuronynál.

A sárgaláz köpenyegé alatt megjelenik a nagy kaszás. A kinek szive ezer, meg ezer golyót kikerült, az egyetlen lehetőségével magába szívja a megsemmisülést. S nem lehetetlen, hogy a sok csillagos amerikai lobogón nem a szerencse csillagai fognak fényt árasztani.

Mert a láthatatlan kéz hatalma végtelen és fel nem gondolható, és minden ember erőssék gyöngeség ahhoz képest.

+ Szórakozott vőlegény. Miért adta ki az utlevelet a leány vőlegényének?

— Mert még a kellő időben kiismertem, hogy milyen ember. Képzeld csak, mikor az igenlő választ adtam neki, a menyasszonya helyett az én Wertheim-kasszámat ölelte át.

+ A jó vendéklős. Turista: Vendéklős ur tegnap este kitétem a cipőmet az ajtó elé, s még most is azon mód van ott. Vendéglő: Meghiszem azt! Akár az aranyóráját tegye ki az ur, ahhoz sem nyul itt hozzá senki.

+ A játékház. Amerika egyik nagy városában történt, hogy egy idegen férfi egy kitépőpartii játékszembe vetődött s ott mindegyikét elvesztette. Hajóra szállt, hogy folytassa utját s a kapitánynak rögtön elmondta hogy mi történt vele. A kapitány rögtön elment a játékház tulajdonosához s követelte, hogy adja vissza az utas pénzét.

— Annyi időt engedek — mondta a kapitány — ameddig hajóm az utra elkészül. Ha addig a pénz meg nem lesz az egész házat magammal viszem.

Ezzel eltávozott Nehány perczel a hajó indulása előtt ismét megjelent egy csapat munkás kíséretében, akik a hajó legerősebb köteleit cipelték magukkal, A kötelet a ház köré csavarták, néhány ablakon keresztül huzták s mikor ezzel készen voltak, ismételtén felszólították a háziurat, hogy adja vissza az idegen pénzt. Szitok volt a felelet. A kapitány erre hajóra szállt s megparancsolta a gépésznek, hogy lassan indítsa meg a hajót. A kötel egyre jobban és jobban megfeszült s a ház elkezdett ropogni. Ebben a válságos pillanatban egyszerre egy kővér tárcza repült ki a játékház ablakán. Az idegen pénze volt, melyet a tulajtonos rémülten kidobott.

+ A jó tanács. Egyik tanítványa azt kérdezte az egészségtant előadó tanártól, miként kerülhetné ki a fővárosi ivóvíz káros hatását? Nagyon előamult, mikor a tanár azt felelte:

— Először főzze meg a vizét, szűrje által, azután igyék sört.

+ Olcsóbb lesz a fejfájás. Akinek eddig a feje fájt, az a patikába sietett s antipirint vásárolt. Ha volt orvosi receptje, kapott is elég drágán, ha pedig receptje nélkül akart hozzájutni, hát sehogy sem kapott, mert ujab időben antipirint írás nélkül nem szabad kiadni a patikában. Az antipirin azonban mindenképen drága volt, mert egyetlen gyárosnak volt szabadalma a készítésére s az adta olyan áron, ahogyan neki jól esett. Ez a patens július 22-én lejár s így véget ér hirtelen az antipirin és vele együtt a salipirin drágasága is, meg a sok pereskedés a feltaláló és a gyárosok között a szabadalom megszegése miatt. Minthogy július 22-én tul mindenkinek szabad antipirint készíteni, a drága antipirin ára a tömeges konkurencia miatt esni fog. Egy nagy gyár máris tizenhat forintért kínálhatja az antipirin helvetikum kilóját. Ilyen ténképen egy antipirinpor legfeljebb két három krajczárba fog kerülni s ezért lesz most olcsóbb a fejfájás is.

+ Eladó királyi jelvények. Egy angol kereskedő cég megértve a kor intő szövegét és számolva az egyre szaporodó afrikai királyságoknak koronák és egyéb uralkodói jelvényekben felmerült szükségletével, Lagot, nyugotafrikai kikötővárosban nagy áruházat nyitott, a melyben kizárólagosan ezekkel az előkelő árucikkkel kereskedik. Kalandor európai és kiváló benszülött fejedelmek ezután a legmodernebb koronával koronáztathatják meg magukat Szegényebb országok részletfizetésre is vásárolhatnak. Készpénzfizetésnél öt százalékos árengedmény.

+ Óra az inggombban. A legutolsó párisi ékszerudonság férfiak részére egy három inggombból álló garnitúra, melyek közül a középsőbe csinos piezi órácska van befoglalva. A liliputi óramű egy kitűnő kronométer, melynek átmérője nemtöbb háromnyolcad hüvelyknél. A három inggombot az ingmell alatt előrejtett keskeny ezüst szalag köti össze, melynek segítségével a felső gomb forgatása által a kis órát fölhozni, az alsó gomb forgatása által pedig szabályozni lehet. A csinos gomb finomabb kiállításban egy pár ezer frankba kerül mert úgy a miniatűr órát, mint a másik két gombot drága ékkövek díszítik.

CSARNOK.

Mese a tükr-szívi asszonyról.

I.

Pieziké hónapos szobájában ült a leány. Alkonyodott. Pókhasu árnyak kísértettek a szobában, mintha nehéz, ólmos felhők szállnának lomha szárnyon egyik sarokból a másikba, mindig oda, mindig arra, a hova a leány néz. Reszketett a félelemtől s szorosabbra huzta össze kebelén a nagy kendőt: — Közelebb ült az ablakhoz hogy legalább messziről lásson fényt, ha mást nem az utcai lámpát.

Már nem tudott sírni. Kék szemei égtek a sok dörzsöléstől, könnyhullatástól, de egyetlen könnyesepp nem hullott már belőlük. Kinézett az ablakon azzal a tompa, öntudatlan fájdalommal a mely már nem szagat, nem égeti a lelket.

Ott künn vidám zajjal jártak-keltek az emberek. Pillangó-szerelmet kintáltak a kifosztott leány-szemek, méztelen esókra vágytak bajszatlan legénykéek, mert az a városrész a hol Éva lakott, nem volt a legelőkelőbb.

Valaki megkopogtatta az ablakát. Össze rezzent, azután előntötte arczát a pír s nem mert megmozdezzani. Ujra megverték az ablakát, most már erősebben.

Érezte, ki kellene szólnia, mondania kellene, hogy téved az, a ki kopogtat, mert ő nem olyan leány, a kinek kopogai szoktak az ablakán, ő a Csillagok Évája, az aranyos-haju Éva, a ki künn dolgozott a kalapgyárban, a míg a szive azt nem sugta, — hogy többre született, a míg a lelke álmorajt nem eresztett magából, — mint méhe-rát a köpű s a míg meg nem kívánta a dícsőséget, a hirt.

Akkor nem tudta még, milyen nagy ára van annak a semmiségnek. Akkor nem tudta még, hogy az emberek a más nevét nem mondják ki ingyen. — Vámat szednek azért hogy emlegetik, a rágalom, a gyanúsítás vámját.

Ha leány, a becsületéből telik ki ez a vámb, ha férfi a tisztességéből. Mire szárnyára vette nevét a hir, iekopott róla a hozzáférhetlenség hamva.

Harmadszor is kopogtattak az ablakán. Most már erősen, határozottan. Belereszkedett az ablaküveg, nyöszörgött az ablakvas. Éva megdermedt a rémülettel s most már ha akart volna, se tudott szólni.

(Folyt köv.)

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

— Weisz József budapesti terménybizományi cég jelentése.

Debreczen, július 20.

Készáru — 10 olcsóbb

Őszi buza	830—832
Májusi buza	—
Őszi rozs	6.58—6.60.
Tavaszi rozs	—
Őszi zab	5.56—5.58.
Tavaszi zab	—
aug.—szep. tengeri	—
Julius tengeri	5.22—5.24.
aug.—szep. tengeri	5.22—5.24.

Sertésplacz. Budapest Kőbánya 1898 július 19.

Sertés létszám: 1898. évi július hó 3. napján volt készletben: 29.752 darab. 1898. évi július 3-ik napján felhajtattott — drb 1898 évi július hó 3-ik napján elszállított: 690 drb, 1893 július hó 3-ik napjára marad készletben 25838 drb. Hizottsértés forgalom változatlan.

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronkint 340 klgron felüli sulyban (— krtól — krig. Öreg közép (páronkint 300 260 kgr. sulyban) — krtól — krig. Fiatal nehéz (páron — 23) klgron felüli sulyban) — 65 krtól 70 — krig. Fiatal közép páronkint 250 300 klgr. sulyban) — 59 krtól 65 — krig. Fiatal könnyű (páronkint 250 klgrig. terjedő sulyban) — krtól — krig. II. Magyar szedett: Nehéz páronkint 280 klgron felüli sulyban) — 52 krtól — 59 krig. Közép (páronkint 220—280 krg sulyból) — 44 krt — 45 krig. Könnyű páronkint 220 klgrig terjedő sulyban — 3 rától — 44 krig, III. Serbiái: Nehéz (páronkint 260 klgr. felüli sulyban) — 51 krtól 52 — krig. Közép (páronkint 220—260 klgr sulyban) — 49 — krtól 50 — krig. Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) — 47 — krtól 48 krig.

DEBRECZENI PIACZI ÁRAK.

július 19 — hetivásár

Élelmi-szerek és háziocikkek: Száz kilónként: Bab 8—12, burgonya 1.80 frt, borsó 18—23 frt, lenese 20—32 frt, (liszt láng) 19.40 17.80 frt. (zsemlye) 19.20—19 frt. (fehér) 18.60 — frt, (közép) — frt. (rozs) 11.60 kr, (barna) 15 kr, lenese 22—36 kr, liszt (legfinomabb) 20 kr, (buza finom) 19 1/2 kr (buza durva) — kr, (rozs) 18 kr, (zsemlye) — kr, (fehér közép) — kr, (barna közép) — kr, szappan 20—24 kr, zsir (disznó) — kr, (liba) — kr, nuzlasbon 6 — kr, szalonna uj 63 kr, sótia 70 kr. Literenként: Borsó 14—16 kr, bor (ó hegyi 40—60 kr, (ó kerti) 40—60 kr, (uj kerti) 30—36 kr. eezet — kr, lenese 14—16 kr, petróleum 16—24, pálinka (közönséges) 32 kr — frt, rizskása 14—34 frt. szén (putaoki, 1.00 frt, (salgótarjáni) 1.50 frt, (szalon) 1.80 frt, pirszen 2.00 frt, szalonna 6 65. — frt, szalonna uj 52—53 frt, szalonna sótlan — frt háj uj — frt, háj ó 56—60 frt, zsir — frt. — Kilónként: Bab 8—12 kr, borsó 18—24 kr, burgonya 3 kr, kenyér (fehér) 18 tejl 10 kr, tejfél 40 kr.

Állatvásár: Szarvasmarha felhajtattott 600 drb, eladatott 500 drb; ló felhajtattott 350 drb, eladatott 280 drb; juh és bárány felhajtattott — drb, eladatott — drb.

Husarak: Marhahus kilónként 36—54 kr borjúhus 56—60 kr juhhus 32—36 kr, sertés-hus 48—60 kr.

Gabonaneműek: Buza 12.00—11 frt kétszeres 11.50—10.70 frt, árpa 5.60—5.40 frt zab 6.40—6.20 frt, tengeri 5.90—4.70, lenese — frt, köleskása — frt.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróságnak V.III 299/2 1898 P.számú végzése folytán közhire tétetik, miszerint özv. Weisenberg Jakabné részére özv. Nyilas Gáborné, Nyilas Ferencz és neje debreczeni lakosoktól 90 frt tőke, ennek 1897 évi október hó 1 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 38 frt 27 kr perköltség erejéig 1897 évi nov 27 és 28-án bíróilag felülfoglalt és 763 frtra becsült butorok, sertések, lovak, széna és egyéb ingóságok 1898 évi Aug. 1-én délután 3 órakor Darabos u. 10 2 sz. alatt kezdetét veendő és Aug: 2-án délelőtt 9 órakor Nyilas Ferencznek a Halápon levő 56.sz. lakásán megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el tognak adatni. Debreczen, 1898. évi Julius hó 9-én.

Bódogh Zs.
birói kiküldött.

21946

II 898

Árverési hirdetmény.

Alólirott m. kir. pénzügyigazgatóság részéről ezennel közhirre tétetik, miszerint az irattárból kiselejtezett több méter mázsára menő használt papírok és nyomtatványok folyó evi julius hó 21-én a kir. pénzügy igazgatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek elfognak adatni.

Debreczen 1898 julius 16.

Szunyogh.

Tájékoztató.

Nyilvános olvasó terem, a kollégiumban nyitva van hétfőn szerdán, szombaton d. u. 5-6 ig.

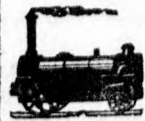
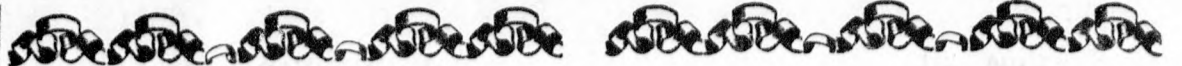
Muzeum, a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-12 ig.

Zene-estélyek.

A Hungaria kávéházban minden szerdán szombaton és vasárnapokon Rácz Károly és Magyarai testvérek zenekara.

Az „Arany bika“ vendéglő éttermében vasárnap esténkin a Magyarai testvérek és Rácz Károly zenekara felváltva tartanak zeneestélyt.

Az „Arany-bika“ kávéházban hetenként zeneestély van: hétfőn Rácz Károly szerdán a Magyaraiak.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1898. Május hó 1-től
— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen Budapest (M. áll. v.-tól.)

Debreczenből indul		V o n a t	Erkezik	
P.-Ladány*	12.— déli	Vegyesvonat	1.28	délután
P.-Ladány	3.37 délután	Tv. sz. sz.	5.13	délután
P.-Ladány	8.15 este	Személyvonat	9.45	este
Budapest	9.01 reggel	Gyorsvonat	1.50	délután
Budapest	12.36 délután	Személyvonat	8.10	este
Budapest	10.27 este	Személyvonat	5.45	reggel
Debreczen—M.-Sziget				
Királyháza	5.22 reggel	Személyvonat	1.10	délután
M.-Sziget	3.— reggel	Személyvonat	9.50	délelőtt
M.-Sziget	3.56 délután	Személyvonat	10.50	este
M.-Sziget	6.55 délután	Gyorsvonat	11.25	este
Szatmár	8.20 este	Tv. sz. sz.	12.46	este
Debreczen—Szerencs				
Szerencs	8.25 reggel	Személyvonat	11.26	délelőtt
Szerencs	4.01 délután	"	7.07	délután
Szerencs	7.05 este	"	10.30	este
Debreczen—Füzes-Abony				
Füzes-Abony	4.42 reggel	Vegyesvonat	10.24	délelőtt
Füzes-Abony**	4.16 délután	"	7.56	délután
Debreczen—Nagy-Léta—Vértes				
N.-Léta—Vértes	8.35 reggel	Vegyesvonat	10.03	délelőtt
N.-Léta—Vértes	4.21 délután	"	6.15	délután
Debreczen—Tisza-Lök				
B.-Szt-Mihály	5.28 reggel	Vegyesvonat	9.17	reggel
"	4.06 délután	"	7.29	este
H.-Nánásig	11.20 déli	"	1.18	délután

* Minden kedden.
** Csak Tisza-Füredig.

Budapest—Debreczen

Debreczenbe érkezik		V o n a t	I n d u l annan	
P.-Ladány	7.40 reggel	Tv. sz. sz.	6.05	reggel
P.-Ladány	5.14 reggel	Személyvonat	4.06	reggel
Budapest	3.36 délután	Személyvonat	9.15	délelőtt
Budapest	6.50 délután	Gyorsvonat	2.15	délután
Budapest	2.40 éjeli	Személyvonat	7.05	este
M.-Sziget—Debreczen				
Szatmár	7.51 reggel	Személyvonat	4.—	reggel
M.-Sziget	12.16 délután	Személyvonat	6.—	reggel
Királyháza	6.54 délután	Személyvonat	1.22	délután
M.-Sziget	8.54 reggel	Gyorsvonat	4.50	délután
M.-Sziget	10.12 este	Személyvonat	3.50	délután
Szerencs—Debreczen				
Szerencs	8.07 reggel	Személyvonat	5.—	reggel
Szerencs	12.21 délután	Személyvonat	9.07	délelőtt
Szerencs	7.67 este	Személyvonat	5.13	délután
Nagy-Léta—Vértes—Debreczen				
N.-Léta—Vértes	7.18 reggel	Vegyesvonat	5.25	reggel
N.-Léta—Vértes	3.13 délután	"	1.05	délután
Tisza-Lök—Debreczen				
Tisza-Lök	8.17 reggel	Vegyesvonat	5.06	reggel
Tisza-Lök	6.51 este	"	2.40	délután
H.-Nánás	3.30 délután	"	1.30	délután
Füzes-Abony—Debreczen				
Tisza-Füred	8.— reggel	Vegyesvonat	4.18	reggel
Füzes-Abony	5.31 délután	"	11.35	délelőtt
F.-Abony*	7.47 este	"	5.22	délután

* Csak Ohat-Kócsig.

